

Ministrstvo za finance
Župančičeva ulica 3
1000 Ljubljana

g. Klemen Boštjančič
minister

Odprto pismo ZDSS

Pobuda ministru za finance glede odredbe o vzpostavitvi sistemov enotnega zakladniškega računa

Spoštovani,

v nadaljevanju bi vas želeli opozoriti na problematiko zapiranje bančnih računov podjetnikov pri poslovnih bankah in na posledice, ki jih imajo takšni ukrepi poslovnih bank.

Ministrstvo za finance bi moralo takoj pregledati trenutno situacijo na tem področju in predlagati ustrezne ukrepe.

Na podlagi pogovorov na ravni Zbornice davčnih svetovalcev Sloveniji, menimo, da bi bil primeren ukrep sprejetje »ODREDBE o vzpostavitvi sistemov enotnega zakladniškega računa«, katere določbe bi omogočile, da bi organizacije imele na razpolago »poslovni račun, preko katerega bi izpolnjevale svoje obveznosti do tretjih oseb, torej dobaviteljev, delavcev in iz naslova javno-finančnih obveznosti.

Takojšna sprememba zakonodaje bi zagotovila slovenskim podjetjem poslovanje in izvajanje načela »proste gospodarske pobude«, ki je določena z ustavno pravico »da ima vsaka organizacija POSLOVNI RAČUN.

Dejansko stanje in ugotovitve

Trenutna zakonodaja omogoča prekinitvev pogodbe za vodenje poslovnega računa zgolj »iz poslovnih razlogov« (brez utemeljenih razlogov), kar pomeni, da podjetja posledično ne morejo izvajati plačilnih obveznosti, ki jih določata Zakon o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih in Zakon o davčnem postopku, kateri določa obveznost izplačevanja denarnih prejemkov fizičnim osebam itd. Torej v toku dejavnosti podjetja ne morejo plačevati javnih dajatev, davkov, izplačevati plač itd.

Najpomembnejši pravni okvirji

V skladu z 31. a členom Zakona o davčnem postopku (ZDavP-2)¹ mora vsak zavezanec za davek (ne glede na to ali je zavezanec za DDV ali ne), ki na podlagi davčnih in drugih predpisov vodi poslovne knjige in evidence ter pri gotovinskem poslovanju ne uporablja ustreznega računalniškega programa oziroma elektronske naprave, izdati račun iz vezane knjige računov.

Vezano knjigo računov mora pri gotovinskem poslovanju uporabiti tudi vsak davčni zavezanec, ki sicer pri izdaji računov uporablja računalniški program oziroma elektronsko napravo, vendar mu ta zaradi okvare ali izpada električne energije ne omogoča izdajanja računov.

Skladno s petim odstavkom 31. a člena ZDavP-2 se morajo podatki iz evidence izdanih vezanih knjig računov in podatki iz evidence potrjenih vezanih knjig računov hraniti 10 let.

Če se računi ne izdajajo in hranijo v skladu s pravili, znaša globa od 3.000 do 50.000 EUR za prekršek posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost in od 4.000 do 75.000 EUR (od 10.000 do 125.000 EUR, če gre za srednjo ali veliko gospodarsko družbo) za pravno osebo (398. b člen ZDavP-2).

Katere so omejitve pri gotovinskem poslovanju

• *Omejitev gotovinskega poslovanja med podjetji*

Skladno z ZDavP-2 morajo pravne in druge osebe, samostojni podjetniki posamezniki, posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, upravni in drugi državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil plačila za dobavljeno blago in opravljene storitve ter druga plačila prejemnikom nakazovati na njihove transakcijske račune. Na transakcijske račune ni potrebno nakazovati plačil, kadar gre za plačila v manjših zneskih ali če je zagotovljena drugačna evidenca o teh plačilih (pravila določi minister, pristojen za finance).

V skladu s Pravilnikom o izvajanju Zakona o davčnem postopku², fizična oseba, ki opravlja dejavnosti, plačila za dobavljeno blago in opravljene storitve, ni dolžna nakazati na transakcijski račun pravne osebe ali fizične osebe, ki opravlja dejavnost, če posamično plačilo ne presega 420 EUR. Prav tako tudi pravna oseba plačila za dobavljeno blago in opravljene storitve, ki jih izplačuje, ni dolžna nakazati na transakcijski račun pravne ali fizične osebe, ki opravlja dejavnost, če posamično plačilo ne presega 420 EUR.

Z vidika izvajanja Pravilnika o izvajanju Zakona o davčnem postopku, plačilo s plačilnimi in kreditnimi karticami ne pomeni gotovinskega poslovanja, saj je pri plačilu z njimi zagotovljena

¹ Zakon o davčnem postopku (ZDavP-2; Uradni list RS, št. 13/2011 – uradno prečiščeno besedilo s spremembami).

² Pravilnik o izvajanju Zakona o davčnem postopku. Uradni list RS št. 46/0 s spremembami.

sledljivost denarnega toka. Tako velja omejitev 420 EUR za plačila z gotovino v obliki bankovcev in kovancev.

- ***Omejitev gotovinskega poslovanja s fizičnimi osebami***

Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2)³ v 74. členu predpisuje omejitve gotovinskega poslovanja. Po tem zakonu osebe, ki opravljajo dejavnost prodaje blaga ali opravljajo storitve v Republiki Sloveniji, pri prodaji posameznega blaga ali opravljanju posamezne storitve ne smejo od stranke ali nekoga tretjega prejeti plačila v gotovini, če to presega vrednost 5.000 EUR.

Omejitev velja tudi, če se plačilo opravi v več med seboj povezanih gotovinskih transakcijah, ki skupaj presegajo vrednost 5.000 EUR. Kadar znesek presega 5.000 EUR, osebe, ki opravljajo dejavnost prodaje blaga ali opravljajo storitev, plačilo od stranke ali nekoga tretjega sprejmejo na svoj transakcijski račun.

Z globo od 3.000 do 60.000 EUR se kaznuje pravna oseba, če od stranke pri prodaji posameznega blaga ali opravljanju storitve sprejme plačilo v gotovini, ki presega 5.000 EUR.

Predlogi ZDSS

Predlagamo uvedbo možnosti »imeti račun« pri organu Uprave za javne prihodke Republike Slovenije (v nadaljevanju UJP) na podlagi **ODREDBE o vzpostavitvi sistemov enotnega zakladniškega računa**, kjer bi lahko podjetja in posamezniki odpirali račune s ciljem plačevanja javnih dajatev. Podrejeno predlagamo spremembo zakonodaje, ki ureja bančno poslovanje.

Obrazložitev:

Zaradi sistema, kjer poslovne banke niso dolžne voditi poslovnih računov, in podjetja ter posamezniki, posledično ne morejo izvajati dejavnosti (izvajati izplačila plač, prejemati plače itd.) Republika Slovenija ne zagotavlja t. i. pravico do svobodne gospodarske pobude, zato predlagamo uvedbo možnosti »**poslovati preko računa UJP**«, tudi za podjetja in posameznike, ki jim izvajalci plačilnega prometa ne omogočajo osnovnih pogojev za izvajanje dejavnosti, da ne izpostavimo nezakonitosti ravnanja in kršenja pravic, ki jih poslovne politike bank, vršijo na organizacije.

³ Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2; Uradni list RS, št. 48/22 in 145/22).

V kolikor bi minister za finance spremenil naveden predpis in bi se posledično zagotovila možnost odprtja računa pri navedenem organu, bi lahko podjetja in posamezniki, ki trenutno nimajo odprtih računov (po podatkih jih je trenutno okoli 10.000), plačevala javne dajatve in izplačevala plače, kar trenutno ni mogoče in otežuje tudi izpolnjevanje davčnih obveznosti in delo FURS.

Druga možnost, ki jo v ZDSS predlagamo za reševanje navedenih težav, je sprememba bančne zakonodaje, ki bi jasno določila minimalne pravice državljanov in podjetij v Republiki Sloveniji (predlog: imeti vsaj en račun pri izvajalcih plačilnega prometa in enega pri UJP).

O navedenih težavah sta seznanjena Banka Slovenije in tudi Urad za preprečevanje pranja denarja. Oba organa sta bila že v raznih razpravah pozvana, da ukrepata.

➤ APEL

Zaradi akutne situacije, kjer:

- ⇒ banke zapirajo račune podjetjem,
- ⇒ FURS odmerja imetnikom deležev prispevke za socialna in zdravstvena zavarovanja (četudi podjetje sploh ne more poslovati, ker nima računa) in
- ⇒ FURS posledično izkazuje visoke zneske neizterljivih prispevkov,
- ⇒ Globa: če poslovni subjekt nima odprtega računa, to predstavlja prekršek, za katerega je predpisana globa,

predlagamo, da minister za finance »urgentno« sprejme ustrezne ukrepe. Zaradi akutne in urgentne situacije predlagamo najprej sprejem ODREDBE, v kasnejši fazi pa sprejem zakonodaje, ki bo zagotovila osnovne pogoje za izvajanje dejavnosti (imeti poslovni račun).

S tem menimo, da je pobuda utemeljena in se nadajamo podpore tudi s strani drugih ustreznih strokovnih institucij.

Prosimo vas, da nas o rezultatu analize trenutnega stanja na tem področju obvestite. Veseli bomo tudi povratne informacije o predlaganih ukrepih in dinamiki njihovega uvajanja.

S spoštovanjem,

Dušan Jeraj

Podpredsednik

Zbornica davčnih svetovalcev Slovenije